

Azonosító
jel:

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2015. május 6.

TÖRTÉNELEM
EMELT SZINTŰ
ÍRÁSBELI VIZSGA

2015. május 6. 8:00

I.

Időtartam: 90 perc

Pótlapok száma	
Tisztázati	
Piszkozati	

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Fontos tudnivalók

Egyértelmű válaszokat adjon, egyértelmű jelöléseket alkalmazzon – javítás esetén is!

Válaszaiban **a lényeg** megfogalmazására törekedjen, **ne lépje túl a rendelkezésre álló helyet!**

Csak annyi válaszelemet írjon, amennyit a feladat kér! (Ha többet ír, a beírás sorrendjében értékeljük válaszait.)

Kérjük, **kék színű** tollat használjon!

A feladatok megoldásához tartsa szem előtt az alábbi javaslatokat!

- Olvassa el figyelmesen a feladatokat!
- Kövesse figyelmesen a feladatlap utasításait!
- Tanulmányozza a feladatokhoz kapcsolódó forrásokat (kép, ábra, szöveg, térkép)!
- Válaszait gondos mérlegelés után, lehetőleg javítás nélkül írja le!
- A személyek, topográfiai adatok és fogalmak csak **pontos helyesírással** értékelhetők!

Eredményes munkát kívánunk!

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

I. RÖVID VÁLASZT IGÉNYLŐ FELADATOK

1. A feladat az ókori athéni demokrácia kialakulásának folyamatával kapcsolatos. Oldja meg a feladatokat a források és ismeretei segítségével!

A) Nevezze meg azokat az athéni politikusokat, akik az idézett forrásokban szereplő intézkedéseket hozták! (Elemenként 1 pont.)

a) „Az első osztályba azokat sorolta, akiknek évi termése száraz vagy cseppfolyós terményben ötszáz mérő, ezeket nevezte ötszáz mérősöknek. A második osztályba azok kerültek, akik lovat tartanak és termésük háromszáz mérő, ezeket hívta lovagoknak. Ökörfogatúaknak nevezte azokat akiknek kétszáz mérő a termésük; ezek kerültek a harmadik osztályba. Minden többi polgárt napszámosnak neveztek.”
(Plutarkhosz)

A politikus neve:

b) „Minden egyes ember fogott egy cserépdarabot, és ráírta, hogy kit akar eltávolítani a polgárok közül, majd odavitte az agora [a népgyűlések helyszínéül is szolgáló piactér] egy bizonyos helyére, amely korláttal volt körülkerítve.” (Plutarkhosz)

A politikus neve:

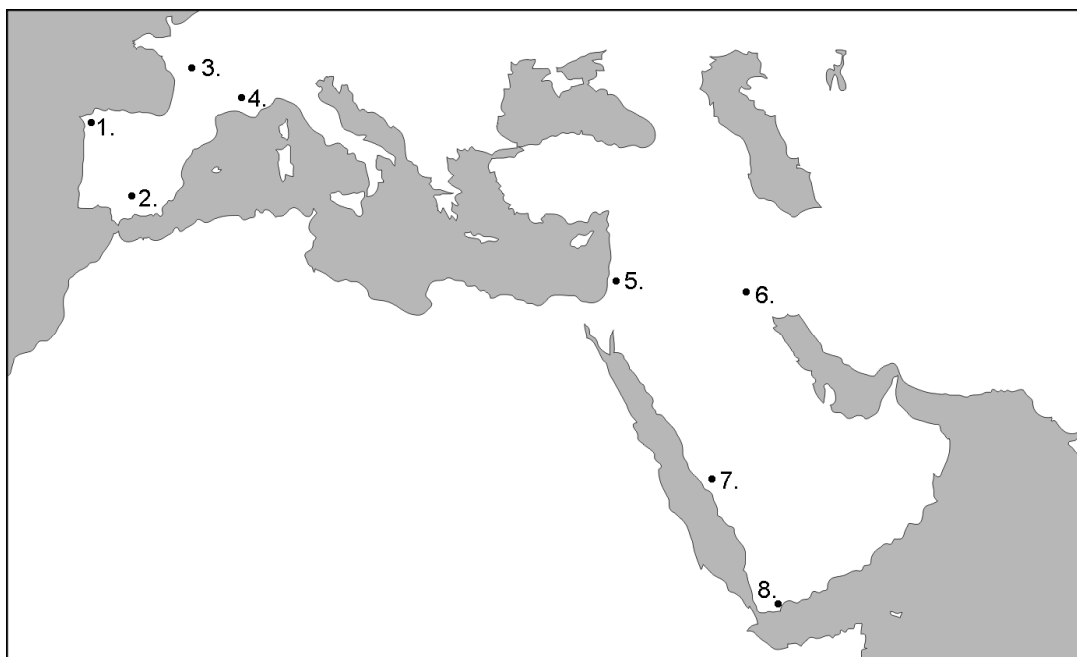
B) Döntse el, melyik forrásban bemutatott intézkedésre igaz az állítás! Tegyen X jelet a megfelelő oszlopba! Egy sorban csak egy X jel szerepelhet. (Elemenként 0,5 pont.)

Állítás	a) forrásban bemutatott intézkedés	b) forrásban bemutatott intézkedés	egyik sem
c) Célja a türannisz kialakulásának megakadályozása volt.			
d) Területi alapú közigazgatást alakított ki.			
e) Növelte a népgyűlés szerepét a politikai életben.			
f) Elősegítette, hogy a politikai tisztségek betöltése ne származási alapon történjék.			

4 pont	
--------	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

2. A feladat az iszlám vallás születésével és az arab terjeszkedéssel kapcsolatos.
Írja a táblázatba annak a településnek a nevét és – a térképen az elhelyezkedését jelölő – sorszámát, amelyekre a leírás vonatkozik! *Négy sorszám kimarad.* (Elemenként 0,5 pont.)

Állítás	A település neve	A település sorszáma
a) Az arabok ősi zarándokhelye, az iszlám vallás születésének helyszíne.		
b) Itt zajlott le az a döntő jelentőségű ütközet 732-ben, amelyben a frankok megállították az arabok európai terjeszkedését.		
c) A VIII. század második felétől az arab birodalom fővárosa, a kalifák székhelye, virágzó kereskedelmi és kulturális központ. A korabeli Európában mesés gazdagságáról volt híres.		
d) Az Európában a VIII. és a XI. század közt fennállt arab állam központja. A XIII. században, a reconquista folyamán került újra keresztény kézre.		

4 pont

3. A feladat középkori magyar társadalom történetéhez kapcsolódik.
Oldja meg a feladatokat a forrás és ismeretei segítségével!

„Szeged nyílt, nagy város és egyetlen, mintegy egy mérföldnyi hosszú utcából áll. Környéke mindennemű gabonával megáldott, termékeny szántóföld. [...] A császár Szegedet valamely püspöknek ajándékozta. Láttam e főpapot, ki igen tág lelkiismeretű embernek tűnt előttem. [...]

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Pestnél átkeltem a Dunán és Budára érkeztem. Belgrádtól Budáig hét napig utaztam. Buda, Magyarország fővárosa, hosszasan elnyúló hegyen áll. Kelet felé a Duna folyik, nyugati oldalán a völgy terül el, délen nagy palota emelkedik, mely a kapu felett uralkodik, e palotát a császár kezdte építtetni, mely befejezése után nagyszerű és erős leend. [...]

A városban ac)..... mind az igazságszolgáltatás, mind a kereskedelem és ipar terén uralkodnak. Sok franciául beszélő zsidót is láthatni, kik közül sokat Franciaországból űztek ki." (*Bertrandon de la Brocquière francia lovag útleírása Magyarországról, 1457*)

a) Szeged a korszakban mezőváros volt. Milyen bizonyítékai vannak ennek a forrásszövegben? Két bizonyítékot / jellemzőt írjon! (0,5–0,5 pont)

-

-

b) Nevezze meg a szövegben említett császárt! (1 pont)

.....

c) Melyik etnikai csoport nevét hagytuk ki a szöveg utolsó bekezdéséből? (1 pont)

.....

3 pont	
--------	--

4. A feladat a felvilágosodáshoz kapcsolódik.

Oldja meg a feladatokat a források és ismeretei segítségével! (Elemenként 1 pont.)

„Azzal tehát, hogy minden egyén tőle telhetően igyekszik [...] tevékenységet úgy irányítani, hogy termelése a lehető legnagyobb értékű legyen, szükségszerűen azon dolgozik, hogy a társadalom évi jövedelme a lehető legnagyobb legyen, bár általában nem a közösség érdekét akarja előmozdítani és nem is tudja, mennyire mozdítja azt elő. [...] Ebben is, mint sok más esetben, láthatatlan kéz vezeti őt egy cél felé, melyet ő nem is keresett. A társadalomnak pedig nem is éppen baj, hogy ő ezt a célt nem ismeri. Azzal, hogy ő saját érdekét követi, gyakran a társadalomét eredményesebben mozdítja elő, mint ha annak előmozdítása lett volna valóságos célja. [...]

Hogy melyik a hazai tevékenységnek az a fajtája, melyben tőkét elhelyezheti és melynek eredménye lesz valószínűleg a legnagyobb értékű, ezt mindenki saját helyzetét ismerve sokkal jobban megítélheti, mint bármely államférfi vagy törvényhozó helyette tehetné." (*Adam Smith: A nemzetek gazdagsága, 1776*)

a) Fogalmazza meg saját szavaival, hogyan érvényesül a „láthatatlan kéz” munkálkodása az alábbi kitalált esetben!

Egy takács egy jobb szövőszék munkába állításával több szövetet termel, és így olcsóbban adja el az áruját.

.....

.....

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

b) Fogalmazza meg a saját szavaival, mi mellett érvel Adam Smith az idézet második bekezdésében!

.....

„Sötét éjszaka van; utat tévesztve bolyongok egy hatalmas erdő mélyén. Csupán pislákoló lámpásom fénye vezérel. Egy ismeretlen toppan elém és megszólít: «Fújd el a mécsesed, barátom, úgy jobban megtalálod az utat.» Ez az ismeretlen egy teológus.” (Diderot, *ateista filozófus tanmeséje*)

c) Mit jelképez a tanmesében az utazó lámpása? Határozza meg egyetlen szóval!

.....

d) Minek a segítségével lehet megtalálni az utat a teológus szerint? Határozza meg egyetlen szóval!

4 pont	
--------	--

5. A feladat Bethlen Gábor uralkodásához kapcsolódik.

Oldja meg a feladatokat a forrás és ismeretei segítségével! (Elemenként 1 pont.)

„Mely szép virágjában maradott légyen Magyarország is mind addig, valamíg a maga nemzetéből választhatott fejedelmet [...]. De mihelyt derekasan a magok nemzetekből való electiót [választást] megutálák, megveték, idegen fejedelmek alá veték s adák magukat, micsoda haszon következék belőle? Nem egyéb kétféle szakadásnál, [...] *Valamíg a török nemzettel való frigy mellett megmaradtak, mellőle el nem állottak, volt-e valakitől valami bántások?* [...] De mihelyt a német nemzet mellé állának, micsoda jutalommal fizete, szájunkban az íze; azzal tudniillik, mellyel régen kívánta és mesterkedett benne, hogy nemzetünket elfogyathassa, kegyetlen halálnak nemével megölhesse, országunkat a földdel egyenessé tégye, vagy éppen elpusztíthassa, és ha a Felséges Úristen csudálatos képpen a török nemzetet újabban hozzánk nem gerjeszti s kapcsolja vala [...] (mely dologban mennyit szolgáltam légyen, tégyen az Úristen bizonyosságot róla), ki meri azt mondani nemzetünk közül, hogy Erdély országát idegen nemzettel meg nem töltették volna? Hol volna az Isteni tisztelet? Hol volna a magyar nemzet? És hol volna szabadsága?” (Bethlen Gábor *végrendeletéből*, 1629)

a) Fogalmazza meg saját szavaival, miben látja Bethlen a kor problémáinak gyökerét!

.....

b) Fogalmazza meg saját szavaival, mit tekint Bethlen fő külpolitikai céljának és sikerének?

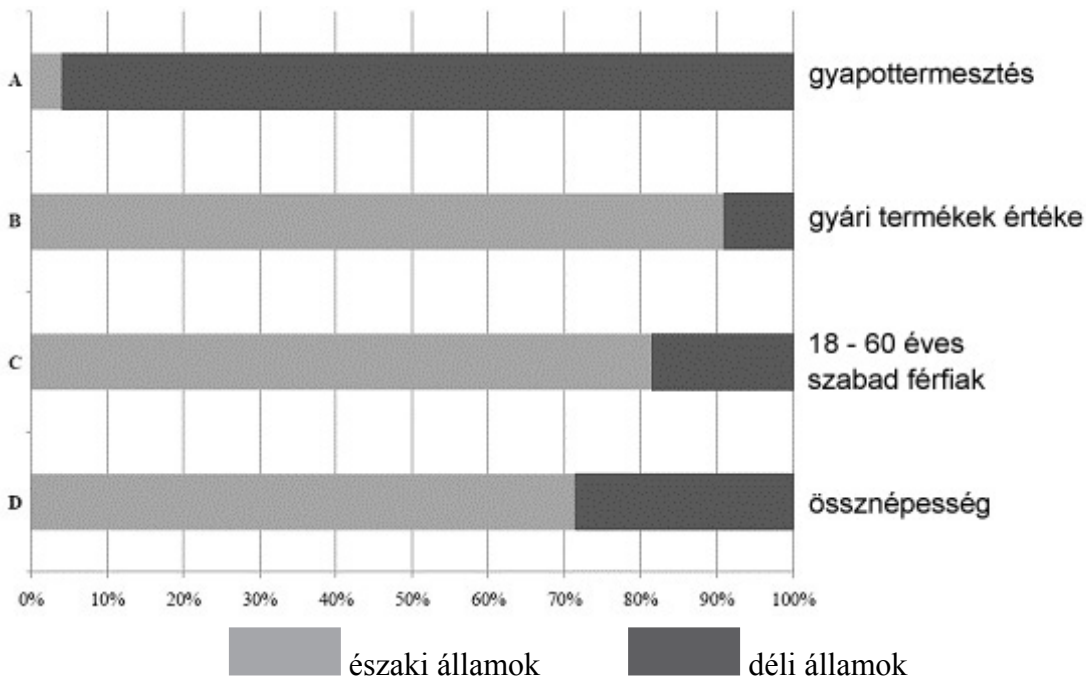
.....

c) Magyarázza meg, miért vitatható Bethlen dőlten szedett állítása!

3 pont	
--------	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

6. A feladat az Amerikai Egyesült Államok nagyhatalommá válásával kapcsolatos. Oldja meg a feladatokat a forrás és ismeretei segítségével!

Az északi államok és a déli államok részesedése néhány fontos erőforrásból 1861-ben

a) Magyarázza meg röviden, mi volt a fő oka a C és D diagram adatai közti eltérésnek! (1 pont)

.....

.....

b) Nevezze meg azt az 1861-ben kezdődő eseményt, amely során különös jelentőséget kaptak a C diagram adatai! (1 pont)

.....

c) Magyarázza meg az A diagram segítségével, miért kerültek nehéz helyzetbe a déli államok, amikor megszakadt a kapcsolatuk a fő kereskedelmi partnereiknek számító európai államokkal! (0,5 pont)

.....

.....

d) Magyarázza meg a B diagram segítségével, miért kerültek nehéz helyzetbe a déli államok, amikor megszakadt a kapcsolatuk a fő kereskedelmi partnereiknek számító európai államokkal! (0,5 pont)

.....

.....

e) Nevezze meg szakkifejezéssel (egyetlen szóval) az A diagramhoz köthető gazdasági egységet (nagybirtoktípust)! (1 pont)

.....

4 pont	
--------	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

7. A feladat a reformkori Magyarország társadalmával kapcsolatos.

Döntse el az állításokról a forrás és ismeretei segítségével, hogy igazak vagy hamisak-e! Tegyen X jelet a táblázat megfelelő oszlopába! (Elemenként 0,5 pont.)

„Hogy sok mágnás [főnemes] teli van előítélettel a nemesi [köznemesi] rend ellen, s hogy arra megvetéssel tekint, azt, fájdalom! - nem tagadhatni. De tekintsük meg közelebbről, melyik az a magas polc, melyről némely mágnás oly nagyon lenézhetni gondolja a nemesi rendet; ősi jószágait mint gróf vagy báró úgy bírja-e, ezen négy betű adja-e jussait, szabadságát, praerogatíváit [előjogait]? Éppen nem: csak mint nemes ember ura a jószágainak, ment adótól s más terhektől, s csak mivel nemes ember, sérthetetlen személye, jószágga, birtoka, nem pedig azért, hogy báró, gróf vagy herceg. [...]

A nemesi rendnek a mágnásság ellen nemkülönben számtalan előítéletei vannak. [...] Hány öreg, dohányfüstön szíjasodott, minden újat gyűlölő [köznemes] van, ki sokkal jobb hazafinak tartja magát a leghazafibb mágnásnál is, csak azért, hogy ő az ilyen-amolyan német és francia nyelven – úgy segéljen – nem tud szólni s pantalonbugyogót [francia divatot követő nadrágot] nem visel. [...]

Hogy a mágnás és nem-mágnás nemesek közt előítélet s balvélemény szülte idegenkedés s viszálykodás mily veszedelmes, bizonyítják régibb s újabb történeteink s országgyűléseink. Törvénszabta polgári helyzetök egyenlő lévén, érdekeik is egyenlők; [...] Egy cél van előttük, s arra út is csak egy vezet. A nemzetiség [nemzeti kultúra] művelése s gyarapítása, a polgári alkotmány fenntartása s erősítése, ez a cél: erre pedig egyedül józan s buzgó törekedés vezethet az egyetértés útján.” (Wesselényi Miklós báró: *Balítéletekről*)

Állítás	Igaz	Hamis
a) Wesselényi az idézett forrásban utal az „egy és ugyanazon nemesi szabadság” elvére.		
b) Wesselényi indokoltnak ítéli a főnemeseknek a köznemesek iránti megvetését.		
c) A korban a köznemesség jellemzően erősebben kötődött a nemzeti hagyományokhoz mint a főnemesség.		
d) Wesselényi véleménye szerint a főnemeseknek és a köznemeseknek össze kell fogniuk kiváltságaik megerősítése érdekében.		
e) Wesselényi művén érezhető a liberális nacionalizmus eszméjének hatása.		
f) Wesselényi magyarországi köznemesi családból származott.		

3 pont	
--------	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

**8. A feladat az első világháború lezárásával kapcsolatos.
Oldja meg a feladatokat a források és ismeretei segítségével!**

„Ne ragaszkodjon ahhoz, hogy általános megerősítést nyerjen az önrendelkezés elve, [mert] ez logikusan vezetne odáig, hogy Gibraltárt visszaadjuk a spanyoloknak, Máltát a máltaiaknak, Ciprust a görögöknek, Egyiptomot az egyiptomiaknak, Adent az araboknak vagy a szomáliaiaknak, Indiát a káosznak [...]” (Egy katonatiszt szavai hazája egy diplomatájához)

a) Melyik állam volt a hazája a forrás szerzőjének? (0,5 pont)

.....

b) Magyarázza meg saját szavaival röviden, miért ellenezte a forrás szerzője a forrásban megnevezett elv következetes érvényesítését! (1 pont)

.....
.....

c) Nevezze meg azt a politikust, akinek a nevéhez köthető a forrásban szereplő elv megfogalmazása! (0,5 pont)

.....

„Nem kétséges, hogy a mi érdekünk nem egyszerűen egy életképes, hanem egy olyan erős Csehszlovákia létrehozása, hogy az a [Franciaország] felé irányuló**d)**..... expanzió [terjeszkedés] leghatalmasabb akadályainak egyike legyen. Ezért nem szabad csodálkozni, hogy végül oda jutottunk, hogy nagyjából minden cseh követelést elfogadtunk.” (Egy francia diplomata jelentése)

d) Melyik nép neve hiányzik a forrás kipontozott részén? (1 pont)

.....

e) Franciaország, – részben a forrásban részletezett ok miatt – Csehszlovákián kívül egy másik „erős” állam létrehozását is támogatta. Csehszlovákiához hasonlóan ez az állam is hozzájutott olyan területekhez, ahol a nemzetiségi (pl. ukrán, német) lakosság volt többségben. Nevezze meg ezt az államot! (1 pont)

.....

4 pont	
--------	--

**9. A feladat Magyarország második világháborús történetéhez kapcsolódik.
Oldja meg a feladatokat a forrás és ismeretei segítségével!**

„[...] A Csehszlovák Köztársasággal szemben sem voltak támadó szándékai, és nem háború útján kívánta a tőle előzőleg elvett területek egy részét visszaszerezni. A bácskai területre is csak az akkori jugoszláv kormányzat bekövetkezett összeomlása után vonultunk be saját véreink védelmére. A Románia részéről tőlünk 1918-ban

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

elvett területekre nézve is az általa a tengelyhatalmaktól kért békés döntést fogadtuk el. [...]

Szomorúan kell megállapítanom, hogy a Német Birodalom a szövetségi hűséget a maga részéről velünk szemben már régen megszegte. Már hosszabb idő óta a magyar haderőnek egyre újabb és újabb részeit kívánságom és akaratom ellenére az ország határain túl vetette harcba. Ez év március havában pedig a Német Birodalom vezére, éppen a magyar haderő visszahozatalára irányuló sürgetéseim folytán, tárgyalásra hívott meg Klessheimbe, és ott közölte velem, hogy Magyarországot német csapatok szállják meg, és tiltakozásom dacára ezt foganatosította azalatt, míg engem odakint visszatartottak. Egyidejűleg az országba benyomult a német politikai rendőrség is, és letartóztatott számos magyar állampolgárt, közöttük a törvényhozó testület több tagját, valamint akkori kormányom belügyminiszterét, és a miniszterelnök is csupán úgy tudta a letartóztatást elkerülni, hogy egy semleges követségre menekült.

[...] A német megszállás védelme alatt a Gestapo az általa e téren másutt is követett módszerek alkalmazásával kezébe vette a zsidókérdésnek az emberiség követelményeivel ellenkező, ismert módon való intézését." (Horthy Miklós kiáltványa a fegyverszünetről)

a) Tegye időrendbe az első bekezdésben említett eseményeket! Írja le a három említett ország nevét abban a sorrendben, ahogy Magyarország területet szerzett vissza tőlük! (1 pont)

1.	
2.	
3.	

b) Hol tartózkodott Horthy 1944. március 19-én? Karikázza be a helyes válasz sorszámát! (0,5 pont)

1. Ukrajnában, a keleti fronton 2. egy vonaton Ausztriában
3. Gödöllőn tárgyalt nagykövetekkel

c) Nevezze meg a második bekezdés végén említett miniszterelnököt! (vezetéknév, keresztnév; 0,5 pont)

.....

d) Említsen meg két intézkedést a „zsidókérdés ismert módon való intézése” közül! (0,5–0,5 pont)

-

-

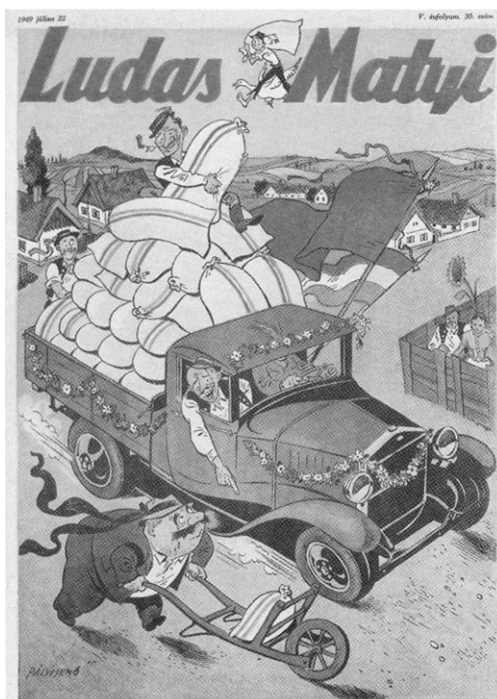
e) Fogalmazza meg saját szavaival, miért tartotta Horthy igazságtalannak a német megszállást! (1 pont)

.....

4 pont	
--------	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

**10. A feladat a Rákosi-korszakkal kapcsolatos.
Oldja meg a feladatokat a karikatúra és ismeretei segítségével!**

Karikatúra, 1949

Képalírás:

- Nem lesz az sok, Zsíros uram, amit kapni fog?
- Ezért a búzáért?
- Nem. Azért, amit otthon eldugott!

a) Nevezze meg azt a társadalmi csoportot, amelyik ellen irányult a karikatúra! (1 pont)

.....

b) Nevezze meg szakkifejezéssel azt a kötelezettséget, amelynek teljesítésére indulnak a képen szereplő alakok! (1 pont)

.....

c) Írja le röviden, saját szavaival, mivel vádolta a karikatúra azt a társadalmi csoportot, amelyik ellen irányult! (1 pont)

.....
.....

d) Nevezze meg azt a politikust, akinek kormánya véget vetett a karikatúra által is közvetített politikai propagandának! Adja meg azt az évet, amikor ez a kormány hivatalba lépett! (Elemenként 0,5 pont.)

Név (Vezetéknév, keresztnév):

Évszám:

4 pont	
--------	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

**11. A feladat az európai integráció gazdasági vonatkozásaihoz kapcsolódik.
Válaszoljon a forrás és ismeretei segítségével a kérdésekre! (Elemenként 0,5 pont.)**

„26. cikk

Az Unió a Szerződések vonatkozó rendelkezéseinek megfelelően meghozza a belső piac létrehozásához, illetve működésének biztosításához szükséges intézkedéseket.

A belső piac egy olyan, belső határok nélküli térség, amelyben a Szerződések rendelkezéseivel összhangban biztosított az áruk, a személyek, a szolgáltatások és a tőke szabad mozgása.” (Az Európai Unió működéséről szóló szerződés egységes szerkezetbe foglalt változata)

Milyen pozitív és negatív hatásai lehetnek az áruk szabad mozgásának a hazai termelőkre, illetve a hazai fogyasztókra? Válaszába mindig foglalja bele a pozitív vagy negatív hatás okát, indokát. Egy példát megadtunk.

a) Hazai termelőkre

pozitív hatás: pl. a vámmentes export miatt nőhet a forgalmuk és jövedelmük.

negatív hatás:

b) Hazai fogyasztókra

pozitív hatás:

Milyen pozitív és negatív hatásai lehetnek a személyek szabad mozgásának a hazai munkaadókra, illetve hazai munkavállalókra?

c) Hazai munkaadókra

pozitív hatás:

negatív hatás:

d) Hazai munkavállalókra

pozitív hatás:

negatív hatás:

Milyen pozitív és negatív hatásai lehetnek a tőke szabad mozgásának?

e) pozitív hatás:

negatív hatás:

4 pont	
--------	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

12. A feladat Magyarország második világháború utáni népességének változásával kapcsolatos.

Oldja meg a feladatokat a táblázat adatainak és ismereteinek segítségével!

(Elemenként 1 pont.)

A népesség változásának összetevői Magyarországon 1960–1999					
Időszak	Élveszületés	Halálozás	Természetes szaporodás / fogyás	Vándorlási különbözet	Tényleges szaporodás / fogyás
1960–1969	1 410 476	1 058 514	351 962	-28 962	323 000
1970–1979	1 683 979	1 283 702	400 277	-35 277	365 000
1980–1989	1 309 583	1 451 823	-142 240	-192 400	-334 640
1990–1999	1 222 922	1 595 784	-372 862	196 354	-176 508

a) Mely tényezők járulhattak hozzá jellemzően az alábbiak közül az 1970-es években a viszonylag kedvezőbb demográfiai adatokhoz? Karikázza be a megfelelő válasz sorszámát! Egyetlen sorszámot karikázzon be!

1. a teljes abortusztilalom és a gyermektelenek megadóztatása
2. a gyermekellátási segély (gyes) és a családi pótlék emelése, a jogosultak körének bővítése
3. a nők tömeges munkába állása és a házasságkötéskor jellemző életkor kitolódása
4. az egészséges életmód terjedése és az öngyilkosságok számának visszaesése

b) Magyarázza meg röviden, milyen értelemben hoztak fordulatot az 1980-as évek Magyarország második világháború utáni népesedésének történetében!

.....

.....

c) A rendszerváltást követően a természetes és a tényleges fogyás mértéke eltérő irányban változott az előző évtizedhez képest. Magyarázza meg röviden, a táblázat adatai alapján az eltérés fő okát!

.....

.....

3 pont	
--------	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

		maximális pontszám	elért pontszám
I. Egyszerű, rövid feladatok	1. Athéni demokrácia kialakulása	4	
	2. Iszlám vallás és arab terjeszkedés	4	
	3. Középkori magyar társadalom	3	
	4. Felvilágosodás	4	
	5. Bethlen Gábor uralkodása	3	
	6. USA nagyhatalommá válása	4	
	7. Reformkori Magyarország társadalma	3	
	8. Első világháború lezárása	4	
	9. Magyarország 1938–1945	4	
	10. Rákosi-korszak	4	
	11. Európai integráció	4	
	12. Magyarország demográfiája	3	
	Összesen		44
I. Elért pontszám egész számra kerekítve			

javító tanár

Dátum:

	elért pontszám egész számra kerekítve	programba beírt egész pontszám
I. Egyszerű, rövid feladatok		

javító tanár

jegyző

Dátum: Dátum:

Megjegyzések:

- Ha a vizsgázó a II. írásbeli összetevő megoldását elkezdte, akkor ez a táblázat és az aláírási rész üresen marad!
- Ha a vizsga az I. összetevő teljesítése közben megszakad, illetve nem folytatódik a II. összetevővel, akkor ez a táblázat és az aláírási rész kitöltendő!

Azonosító
jel:

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2015. május 6.

TÖRTÉNELEM
EMELT SZINTŰ
ÍRÁSBELI VIZSGA

2015. május 6. 8:00

II.

Időtartam: 150 perc

Pótlapok száma	
Tisztázati	
Piszkozati	

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Fontos tudnivalók

Egyértelmű válaszokat adjon, egyértelmű jelöléseket alkalmazzon – javítás esetén is!
Válaszaiban **a lényeg** megfogalmazására törekedjen, **ne lépje túl a rendelkezésre álló helyet!**

Kérjük, **kék színű** tollat használjon!

A feladatok megoldásához tartsa szem előtt az alábbi javaslatokat!

- Olvassa el figyelmesen a feladatokat!
- Kövesse figyelmesen a feladatlapon utasításait!
- Tanulmányozza a feladatokhoz kapcsolódó forrásokat (kép, ábra, szöveg, térkép)!
- Használja minden feladat megoldásához a megengedett segédeszközöket: a középiskolai történelmi atlasz térképeit és a helyesírási szótárt! A személyek, topográfiai adatok és fogalmak csak **pontos helyesírással** értékelhetők!
- Válaszait gondos mérlegelés után, lehetőleg javítás nélkül írja le!

A szöveges, kifejtendő feladatok elkészítéséhez az alábbi munkamenetet javasoljuk:

1. Helyezze el időben és térben a feladatban megjelölt problémát!
2. Használja föl a feladat megértéséhez a forrásokat, illetve a középiskolai történelmi atlaszt!
3. Gyűjtse össze azokat az általános fogalmakat (fejlődés, változás, termelés stb.), illetve az adott korszakhoz kapcsolódó fogalmakat (pl. várjobbágy, céh, személyi kultusz), amelyekkel az adott probléma bemutatható!
4. Építse be fogalmazásába a forrásokból megszerzhető információkat, következtetéseket!
5. Ha szükséges, készítsen vázlatot, illetve pizkozatot!
6. Tárja föl a probléma előzményeit, okait, következményeit!
7. Fogalmazzon meg feltételezéseket, magyarázatokat!
8. Építse be mondanivalójába önálló ismereteit (pl. nevek, évszámok), nézőpontját, véleményét!
9. Ügyeljen arra, hogy mondatai világosak legyenek!
10. Szerkessze meg szövegét, és figyeljen a helyesíráásra is!

Tájékoztató:

Az esszé javításának szempontjai:

- a feladat megértése,
- megfelelés a tartalmi követelményeknek,
- a válasz megszerkesztettsége, logikussága, nyelvhelyessége és helyesírása.

Eredményes munkát kívánunk!

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Olvassa el figyelmesen!

A következő feladatok közül összesen **négyet** kell kidolgoznia.

Az alábbi szabályok alapján kell választania:
kidolgozandó:

kettő rövid és **kettő** hosszú feladat, amelyek közül **mindegyik más-más korszakra** és legalább **kettő a magyar történelemre** vonatkozik.

Tanulmányozza figyelmesen a feladatokat!

	Sorszám	Korszakok, témák	A feladat típusa
Egyetemes történelem	13.	Bencés és ferences rend	rövid
	14.	Tőkés gazdaság kibontakozása	hosszú
	15.	Gazdasági világválság	rövid
	16.	Napóleon bukása	hosszú
Magyar történelem	17.	Hunyadi Mátyás reneszánsz udvara	rövid
	18.	Török terjeszkedés Magyarországon	hosszú
	19.	Polgári állam kiépülése Magyarországon	rövid
	20.	Nemzetiségi törekvések az 1840-es években	hosszú
	21.	Magyarországi németek helyzete 1945 után	rövid
	22.	Bethleni konszolidáció	hosszú

A feladatok tanulmányozása után **karikázza be a választott feladatok sorszámát!**

Ellenőrizze választása helyességét az alábbi táblázat kitöltésével!

A feladatválasztás szempontjai	Igen
Négy feladatot választott?	
Legalább két magyar történelmi feladatot választott?	
Legalább egy egyetemes történelmi feladatot választott?	
Két rövid és két hosszú feladatot választott?	
Mind a négy kiválasztott feladata különböző korszakból való? (A táblázatban a korszakokat a kettősvonal választja el.)	
Egyértelműen jelölte feladatválasztásait?	

A feladatok közül **csak a választott négyet dolgozza ki**, a többit hagyja üresen!

A válaszok elkészítése során **fogalmazvány** (piszkozat) készíthető!

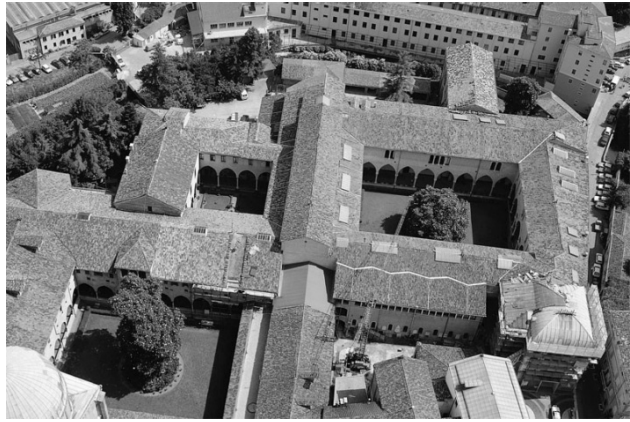
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

13. A feladat a középkori Európa történetéhez kapcsolódik. (rövid)

Vesse össze a források és ismeretei segítségével a bencés és a ferences rend legfontosabb jellemzőit! Válaszában térjen ki a szerzetesrendek általános jellemzőire és a különbségekre is!

Bencés kolostor az Appennineekben

Ferences kolostor Padovában

„Az alázatosság hetedik foka, ha [a szerzetes] magát nemcsak szájával vallja mindenkinél alábbvalónak és értéktelebbnek, hanem szíve legmélyén is hiszi azt.” *(Szent Benedek Regulája)*

„Szent Ferenc megtérésének kezdetétől, az Úr segítségével, mint bölcs ember, életét és házáat, vagyis rendjét erős sziklára alapozta [...]. A mélységes alázatra: amiért is a rend kezdetekor, miután a testvérek kezdtek megsokasodni, azt akarta, hogy a testvérek a leprások kórházaiban éljenek és szolgáljanak nekik.” *(Assisi Szent Ferenc perugiai legendája)*

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Szempontok	Elérhető	Elért
	pont	
Feladatmegértés	4	
Tájékozódás térben és időben	4	
Szaknyelv alkalmazása	4	
Források használata	6	
Eseményeket alakító tényezők feltárása	8	
Megszerkesztettség, nyelvhelyesség	2	
Összpontszám	28	
	Osztószám 4	
Vizsgapont	7	

14. A feladat a kora újkori Anglia történetéhez kapcsolódik. (hosszú)

Mutassa be a források és ismeretei segítségével a tőkés gazdaság kibontakozását a kora újkori Angliában!

„A kérelmezők engedélyért esedeznek, hogy a következőket tárhassák a Ház elé: azzal az ürüggyel, hogy a nevezett község földjeit megjavítják, a telepesek és más személyek, akiknek joguk van a bekeríteni szándékozott közös föld használatára, megfosztatnak attól a felbecsülhetetlen kiváltságtól, amit most élveznek, vagyis hogy újra és újra kihajthatják meghatározott számú tehenüket, borjukat és juhukat az említett földekre; ez a kiváltság nemcsak azt jelenti számunkra, hogy eltartják magukat és családjukat télvíz idején, amikor még pénzükért sem tudnák más földek művelőitől a legcsekélyebb tejet vagy savót megszerezni erre a szükséges célra, [...]; úgy vélik továbbá, hogy a bekerítés legkárosabb hatása az lesz, hogy csaknem teljesen elnéptelenedik községünk, amelyben oly sok most a bátor és merész kispazda, akiket nagy tömegben a szükség s a munka hiánya a kézműves városokba űz, ahol a szövőszék vagy a kovácsműhely mellett már a foglalkoztatás módja is hamarosan felemészti erejüket.” (Egy a parlamenthez forduló község kérelméből)

„I. Ezen parlament tekintélyével törvénybe tesszük, hogy csavargók és munkakerülők ellen megfelelő intézkedések lépjenek életbe [...] Ezen királyság és Wales grófságaiban és városaiban a bíróságok negyedévi üléseiken [...] grófságaik és városaik területén egy vagy több dologház létesítéséről hozzanak határozatot [...]”
(I. Erzsébet 1597-es rendeletéből)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Angol dohányreklám, XVII. század (Felirata: William Gribble legjobb virginiai dohányja Barnstaple-ből)

„Ez a megye [Sussex] tele van vasbányákkal és kohókkal [...]. A vas azonban, amelyet itt állítanak elő, nem mindenütt egyforma jó minőségű, és általában törékenyebb, mint a spanyol, ami vagy természetéből következik, vagy összetételéből és edzettségi fokából. Mindenesetre a bányatulajdonosok ágyúk és más egyébek öntésével nagy hasznot húznak belőle [...]. Üvegcuták sem hiányoznak ebből a megyéből, az üveg azonban – nem tudni, hogy az anyag vagy a készítmény miatt – nem valami tiszta és átlátszó, így csak kevésbé tehetős emberek használják [...]”
(William Camden XVII. század eleji leírása)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Szempontok	Elérhető	Elért
	pont	
Feladatmegértés	8	
Tájékozódás térben és időben	4	
Szaknyelv alkalmazása	6	
Források használata	10	
Eseményeket alakító tényezők feltárása	12	
Megszerkesztettség, nyelvhelyesség	8	
Összpontszám	48	
	Osztószám 3	
Vizsgapont	16	

15. A feladat a két világháború közötti gazdaságtörténethez kapcsolódik. (rövid)

Magyarázza meg a források és ismeretei segítségével az állami kiadások szerepét a nagy gazdasági világválságból való kilábalásban! Válaszában említsen konkrét példákat egy választott országból, és térjen ki a témával kapcsolatos elméleti vitára is!

„[...] ha a kormány hitelt vesz fel a pénzpiacokon, akkor ezzel az ipar versenytársává válik, és olyan erőforrásokat köt le, melyeket különben a magángazdaság használt volna fel, ezáltal felhajtja a kamatokat, és mindenki számára megdrágítja a hitelfelvételt, akinek szüksége lenne rá.” (W. Churchill, 1929)

„Ha a kincstár ócska palackokat megtöltene bankjegyekkel, megfelelő mélységben elásatná őket feladott szénbányákban, amiket azután színültig töltene városi szeméttel, s azután a szabad verseny jól kipróbált elve alapján a magánvállalkozókra bízna, hogy újból kiássa a bankjegyeket, [...] nem lenne munkanélküliség, és a visszahatások révén a társadalom reális jövedelme és tőkevagyonja is valószínűleg jelentősen nagyobb lenne.” (J. M. Keynes, 1936)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Szempontok	Elérhető	Elért
	pont	
Feladatmegértés	4	
Tájékozódás térben és időben	4	
Szaknyelv alkalmazása	4	
Források használata	6	
Eseményeket alakító tényezők feltárása	8	
Megszerkesztettség, nyelvhelyesség	2	
Összpontszám	28	
	Osztószám 4	
Vizsgapont	7	

16. A feladat a napóleoni háborúkhöz kapcsolódik. (hosszú)

Mutassa be a források és ismeretei segítségével Napóleon bukását 1813–15-ben! Válaszában a bukás külpolitikai és katonai okait is részletezze!

Használja a középiskolai történelmi atlaszt!

Katonai veszteségek (1792–1815) (kerekített becslés)	
Franciaország	Összes többi hadviselő
1 400 000 fő	1 600 000 fő

„Talpra! Németek! Talpra! Német nép! Te, egykor oly tiszteletre méltó, bátor és nagyra becsült nép! Talpra! Hasson át benneteket a nagy s olyan régen elfeledett testvériség! Éreztétek az azonos vér szent és eltéphetetlen kötelékeit, az azonos nyelvét és életmódját, hiszen éppen ezeket akarták ronggyá tépni az idegenek... [...] nincs az az ördög, aki legyőzhetne benneteket.” (Ernst Moritz Arndt, német költő, 1813)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

A Bonaparte család

Carlo Buonaparte ∞ Letizia Ramolino

József	I. Napóleon	Lucien	Elza	Lajos	Paulina	Karolina	Jeromos
Nápoly királya, majd Spanyolország királya	Franciaország császára ∞ Habsburg Mária Lujza	Canino és Musignano hercege	Toscana nagyhercegnője	Hollandia királya ∞ Hortenzia Beauharnais	Guastalla hercegnője	∞ Joachim Murat Nápoly királya	Vesztfália királya
	II. Napóleon Róma királya			III. Napóleon Franciaország császára			

Napóleon Oroszországban (korabeli orosz rajz)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Azonosító
jel:

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Szempontok	Elérhető	Elért
	pont	
Feladatmegértés	8	
Tájékozódás térben és időben	4	
Szaknyelv alkalmazása	6	
Források használata	10	
Eseményeket alakító tényezők feltárása	12	
Megszerkesztettség, nyelvhelyesség	8	
Összpontszám	48	
	Osztószám 3	
Vizsgapont	16	

17. A feladat Hunyadi Mátyás uralkodásához kapcsolódik. (rövid)

Mutassa be a források és ismeretei segítségével a reneszánsz kultúra megjelenését Mátyás udvarában! Válaszában világítson rá, hogyan függött ez össze a király hatalmi érdekeivel!

„Mesélik, hogy történt egyszer egy nevetni való és emlékezetes eset ezen a helyen. Miközben egy török követet a királyi udvaroncok a szokásnak megfelelően a városból a palotába vezettek, hogy követi megbízatását előadja, és az a kapuban, honnan egyenesen erre a függőudvarra lehet látni, kissé megállt s körülnézve megpillantotta ezt a pompázatos, ragyogó helyet és az udvari méltóságoknak részben a lenti, részben a király tartózkodási helyéül szolgáló fenti udvaron elhelyezkedő mérhetetlen tömegét, amint selyemmel, ezüsttel, arannyal áttört ruhákban tündököltek és nem kis részben (a mi szokásunk szerint) ezüstözött övekkel és kardokkal meg aranyláncokkal voltak ékesítve, hirtelen akkora csodálat és bámolat döbbsentette meg, hogy elfelejtette egész követi megbízatását, s míg a lépcsőkön a király színe elé feljutott, annak tekintete miatt, mely nagy s mintegy vérrel befutott szemével rémületet keltett a ránézőben, a benne már azelőtt fogant félelem mind jobban és jobban elhatalmasodott rajta, olyannyira, hogy hosszú hallgatás után csak ennyit tudott kinyögni: a császár üdvözl, a császár üdvözl.”
(*Oláh Miklós: Hungária*)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Mátyás király (XV. századi német metszet)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Szempontok	Elérhető	Elért
	pont	
Feladatmegértés	4	
Tájékozódás térben és időben	4	
Szaknyelv alkalmazása	4	
Források használata	6	
Eseményeket alakító tényezők feltárása	8	
Megszerkesztettség, nyelvhelyesség	2	
Összpontszám	28	
	Osztószám 4	
Vizsgapont	7	

18. A feladat a magyarországi török hódításhoz kapcsolódik. (hosszú)

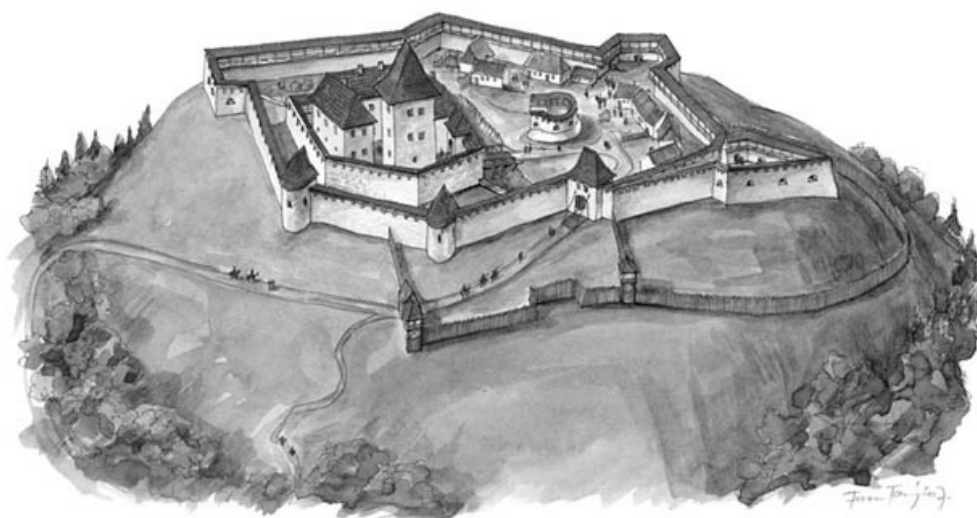
Mutassa be a források és ismeretei segítségével a török magyarországi előretörését 1541 és 1568 között! Válaszában a katonai események mellett a diplomáciatörténetre és a végvárrendszer témakörére is térjen ki!

„[...] ahogyan csaknem minden eddigi levelemben könyörögtem Felsőgednek, hogy tisztességgel rendezze Izabella királynéval és fenséges fiával János Zsigmonddal való kapcsolatát, éppúgy – ha lehet, még alázatosabban – most is azért esedezem, hogy én is szabadabban szolgálhassak Felsőgednek. [...]. A királyné öfelségét tehát nem hagyhatom itt a nyilvánvaló veszedelemben, hanem valamely biztos helyre kell vinnem. Ha viszont a királyné öfelsége úgy távozik el az országból, hogy Felsőgeddel még nem rendezte el jól ügyét, akkor nagyon félek attól, hogy az egész ország átpartol a törökhöz [...]” (Fráter György levele I. Ferdinándnak, 1543)

„Huszonötödször: A béke tartamát nyolc esztendőben szabtuk meg s az jelen békeszerződés és egyezés keltével kezdődik. És mindaddig, amíg csak ugyanezen béke a felek között erős, [...] mi a törökök ugyanazon legfelségesebb császárat, a mi szövetségünket évente 30 000 arany dukát tiszteletteljes ajándékkal fogjuk felkeresni külön megbízottaink útján, ugyanúgy, ahogyan azelőtt is tettük, minden esztendő vége felé.” (A drinápolyi béke, 1568)

„Az udvari kamara költségvetése szerint az összes hadikiadások az 1578. évre 1 422 606 forintot tettek ki, [...]. Ezen teljes kiadás fődözetét az udvari kamara következőképen képzelte el: 600 000 forint a német birodalmi segélyből, 596 000 az osztrák-cseh tartományok adójából, ideszámítva valószínűleg a magyar portális adó [a jobbágyok telkenként fizetett állami adója] hozadékát a pozsonyi kamara területéről, 80 000 forint a szepesi kamara portális adójából, egyéb jövedelmeiből és a bányákból, 60 000 forint a vártartományok természetbeli bevételeiből, a papi tizedekkel együtt, s végül 50 000 forint leszámítható a katonaság zsoldjából, azon esetre, ha idejében fizetik ki – ilyenkor ugyanis a szegény katonák örömeiben, hogy végre pénzt láthatnak, lemondtak egyhavi fizetésükről, s ezt az udvari kamara bölcsen beállította a bevételek közé. Mindez összesen: 1 386 492 forintot tesz ki, a deficit 36 111 forint, [...]” (Szekfü Gyula, történész)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Nógrád várának rekonstrukciós rajza (XVI. század)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

19. A feladat a dualizmus kori Magyarország történetével kapcsolatos. (rövid)
Magyarázza meg a források és ismeretei segítségével, miként járultak hozzá a dualista korszak jelentősebb reformjai a polgári állam kiépüléséhez! Válaszában térjen ki az oktatásra, és világítson rá a polgári állam jellemző vonásaira!

Magyarország közigazgatási térképe

„Nálunk, tekintettel a különböző vallást követők számarányára s a vallási szabadságnak, az egyházak egyenjogúságának nagy kérdésében meghátrálásra nem hajlandó nemzeti közérzületre, a megoldásnak csak az a módja lehetséges, mely a házasság jogintézményét felekezeti tekintetektől ment egységes állami törvények uralma alá helyezi. A házasságkötés kötelező polgári formája összhangzatos kiegészítése az állami egységes házasságjognak és a házassági ügyekben kizárólag érvényesülő állami bírászkodásnak. [...] A házasságkötésnek ez a módja az, amely teljesen és biztosan keresztülvihetővé teszi az állami intézménynek a valláserkölcsei intézménytől való függetlenítését.” (Teleszky István, igazságügyi államtitkár felszólalása a képviselőházban, 1894)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Szempontok	Elérhető	Elért
	pont	
Feladatmegértés	4	
Tájékozódás térben és időben	4	
Szaknyelv alkalmazása	4	
Források használata	6	
Eseményeket alakító tényezők feltárása	8	
Megszerkesztettség, nyelvhelyesség	2	
Összpontszám	28	
	Osztószám 4	
Vizsgapont	7	

20. A feladat a XIX. századi Magyarország nemzetiségeivel kapcsolatos. (hosszú)
Mutassa be a források és ismeretei segítségével, hogyan viszonyultak a nemzetiségek a magyar nemzetállami törekvésekhez az 1840-es években!

„Sohasem fogom elfelejteni a sápadt horvátot, aki egy viharos ülésen, ordítózó tiltakozások közt másfél órán keresztül mozdulatlanul állt a helyén, és a rövid szünetekben mindig tovább folytatta latin beszédét.” (Fest Imre visszaemlékezése az 1843-44-es országgyűlésre)

„A szlovák a magyarokkal és az egyéb magyarországi nemzetekkel együtt ezer éve ontja vérének a magyar koronáért, a szlovák hozta a legtöbb áldozatot hazánk művelődéséért, a szlovák férfiak Magyarország története során úgy tündökölnek, mint a legnagyobb csillagok: a szlováknak is van hát joga Magyarországon! Hazánk nemcsak a honfoglalóké, hanem a szlovákoké is: mi nem zsellérek és jobbágyok vagyunk, hanem a haza fiai és szabad polgárok! Hazánk nem mostohánk, hanem édesanyánk, és, mint hű fiainak, kell hozzá fordulnunk. Az Úristen a szabadságot nemcsak egy embernek, hanem minden emberfiának teremtette! Ha tehát egyenlőségnek kell lennie, akkor adassék meg a szlováknak, a ruszinnak, a horvátnak, a románnak, a németnek és minden hazánkfiának is az, ami megilleti. És

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Szempontok	Elérhető	Elért
	pont	
Feladatmegértés	8	
Tájékozódás térben és időben	4	
Szaknyelv alkalmazása	6	
Források használata	10	
Eseményeket alakító tényezők feltárása	12	
Megszerkesztettség, nyelvhelyesség	8	
Összpontszám	48	
	Osztószám 3	
Vizsgapont	16	

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

**21. A feladat Magyarország második világháború utáni népességével kapcsolatos. (rövid)
Mutassa be a források és ismeretei segítségével, miként hatott a politikai és jogi
környezet változása a magyarországi németek helyzetének alakulására 1945-től
napjainkig!**

„Márványoszlopos, fürdőszobás házakban laktak a bácskai svábok. Valamikor nincstelen jövevények voltak, de a Habsburgok nekik juttatták a legzsírosabb földeket. Pöffeszkedő jólétükben lenézték a magyart, és Hitler hatalomra jutásakor azonnal melléálltak. A magyar parasztnak nem volt igásállata, nem volt semmije, csak töretlen munkavágya és hite a jobb világban. Ez a zsíros bácskai föld a sváboknak termett. Övék volt a búza, a tengeri, a legszebb jóság.” (Filmhíradó részlet, 1947)

A magyarországi németek számának alakulása (1980–2001)		
Év	Az adat megállapításának módja	Létszám
1980	becsült adat (tanácsai minősítés)	65 969
1980	népszámlálás	31 231
1990	népszámlálás	30 824
2001	népszámlálás	62 233

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Szempontok	Elérhető	Elért
	pont	
Feladatmegértés	4	
Tájékozódás térben és időben	4	
Szaknyelv alkalmazása	4	
Források használata	6	
Eseményeket alakító tényezők feltárása	8	
Megszerkesztettség, nyelvhelyesség	2	
Összpontszám	28	
	Osztószám 4	
Vizsgapont	7	

22. A feladat Magyarország két világháború közötti történetével kapcsolatos. (hosszú)
Mutassa be a politikai rendszer konszolidációját Bethlen István miniszterelnöksége idején! Válaszában a parlamentáris rendszer működésére összpontosítson!

A választójog minimális feltételeinek változása Magyarországon (1920–22)			
		1920	1922
nők	életkor	24 év	30 év
	műveltség	írni-olvasni tudás	az elemi népiskola 6 osztályának elvégzése
férfiak	életkor	24 év	24 év
	műveltség	–	az elemi népiskola 4 osztályának elvégzése

A vezető kormánypart és a legjelentősebb ellenzéki part választási eredményei 1922-ben és 1926-ban				
A part neve	1922		1926	
	A szava- zatok aránya (%)	A mandá- tumok aránya (%)	A szava- zatok aránya (%)	A mandá- tumok aránya (%)
Egységes Part	38,18	57,38	50,68	69,38
Magyarországi Szociáldemokrata Part	17,00	10,25	11,09	5,71

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Választási plakát, 1931

„Az 1910. évi június hó 21. napjára törvényszerűen összehívott országgyűlésnek képviselőháza az 1918. évi november 16. napján hozott határozatával önmagát feloszlottnak nyilvánította, főrendiháza pedig ugyanazon napon tartott ülésében e határozatot tudomásul vette és tanácskozásait berekesztette [...]. [Az 1920. évi I.] törvénycikk a törvényhozó hatalom gyakorlását a nemzetgyűlés jogkörébe tartozónak mondotta ki. A nemzetgyűlés most már az ősi alkotmányosság szellemében felújítja az országgyűlés ősi kéttáblás rendszerét és [...] az országgyűlés képviselőháza mellé a jelen törvény rendelkezései szerint felsőházat szervez.” (Részlet az 1926. évi XXII. törvénycikkből)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Szempontok	Elérhető	Elért
	pont	
Feladatmegértés	8	
Tájékozódás térben és időben	4	
Szaknyelv alkalmazása	6	
Források használata	10	
Eseményeket alakító tényezők feltárása	12	
Megszerkesztettség, nyelvhelyesség	8	
Összpontszám	48	
	Osztószám 3	
Vizsgapont	16	

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

		maximális pontszám	elért pontszám
I. Egyszerű, rövid feladatok	Összesen	44	
	I. Elért pontszám egész számra kerekítve		
II. Szöveges kifejtendő feladatok	13. Bencés és ferences rend	7	
	14. Tökés gazdaság kibontakozása	16	
	15. Gazdasági világválság	7	
	16. Napóleon bukása	16	
	17. Hunyadi Mátyás reneszánsz udvara	7	
	18. Török terjeszkedés Magyarországon	16	
	19. Polgári állam kiépülése Magyarországon	7	
	20. Nemzetiségi törekvések az 1840-es években	16	
	21. Magyarországi németek helyzete 1945 után	7	
	22. Bethleni konszolidáció	16	
	Összesen	46	
	II. Elért pontszám egész számra kerekítve		
	I. + II. Az írásbeli vizsgarész pontszáma	90	

javító tanár

Dátum:

	elért pontszám egész számra kerekítve	programba beírt egész pontszám
I. Egyszerű, rövid feladatok		
II. Szöveges kifejtendő feladatok		

javító tanár

jegyző

Dátum:

Dátum: